

2. METODY I PRZEBIEG REALIZACJI PRAC NAD STRATEGIĄ

Prace nad aktualizacją Strategii rozwoju gminy Sorkwity rozpoczęły się w kwietniu 2014 r., zgodnie z umową podpisaną pomiędzy Gminą Sorkwity i Instytutem Rozwoju Sp. z o.o.

Konstrukcję Strategii oparto na partnerskim modelu budowy planów strategicznych jednostek samorządu terytorialnego, w pełni komplementarnym z praktykami krajowymi oraz unijnymi instytucji wspomagających rozwój lokalny i regionalny.

Promowana przez europejskie instytucje idea planowania strategicznego opiera się na szerokim partnerstwie lokalnym wspieranym przez konsultantów zewnętrznych. W związku z tym ważne było zaangażowanie do procesu aktualizacji Strategii lokalnych liderów życia społecznego i gospodarczego. Grupę tę określono mianem **Zespołu Projektowego Strategii**, zaprosił do współpracy Wójt Gminy Sorkwity Pan Józef Maciejewski. W skład zespołu weszli m.in. przedstawiciele samorządu lokalnego, urzędnicy samorządowi, proboszczowie parafii, przedstawiciele oświaty, instytucji polityki społecznej, reprezentanci sfery biznesu i lokalnych organizacji pozarządowych, przedstawiciele instytucji użyteczności publicznej oraz reprezentanci sołectw wchodzących w skład gminy. Dzięki licznej reprezentacji mieszkańców gminy prace warsztatowe i konsultacje społeczne przebiegały efektywnie.

Zastosowane podejście do opracowania Strategii pozwoliło, by dokument ten mógł stanowić ważny element prowadzenia polityki rozwoju. Należy podkreślić, że jest on syntezą świadomych wyborów i rekomendacji przedstawicieli poszczególnych miejscowości wchodzących w skład gminy Sorkwity.

Przed przystąpieniem do aktualizacji dokumentu Strategii została przeprowadzona szczegółowa diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej na terenie gminy Sorkwity, w ujęciu dynamicznym i porównawczym odnoszącym istniejący stan do sytuacji w powiecie i w regionie. Efektem prac było powstanie obszernej prospektywnej „Diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie Sorkwity”. Ta część Strategii stanowi ważny punkt wyjścia do prac planistycznych. Praca analityczna konsultantów była prowadzona w oparciu o materiały, dokumenty i dane pozyskane z GUS (BDR), PUP w Mrągowie, a także informacje pochodzące z Urzędu Gminy Sorkwity.

W trakcie prac nad Strategią ewaluacji poddano istniejący dokument strategiczny - Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Sorkwity, opracowany na lata 2005-2014. Analiza PRL sprowadzała się do próby zobrazowania stanu zaawansowania wdrożenia tegoż dokumentu.

Kolejnym ważnym elementem prac nad Strategią była ocena zasobów wewnętrznych gminy oraz analiza otoczenia zewnętrznego pod kątem szans i zagrożeń dla jej dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego. W tym celu na pierwszym spotkaniu z mieszkańcami gminy, w dn. 22. maja 2014 r., przeprowadzono analizę SWOT. Dyskusję nad określaniem silnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń usystematyzowano poprzez określenie bloków tematycznych ważnych w kontekście rozwoju gminy (w tym m.in. infrastruktury komunikacyjnej, infrastruktury technicznej i społecznej, ochrony środowiska, polityki gospodarczej, turystyki, promocji). Zamieszczona w Strategii analiza SWOT stanowiła podstawę służącą formułowaniu wyzwań strategicznych dla gminy.

Kolejnym etapem prac, będącym jednocześnie ważnym obszarem uwagi Zespołu Projektowego Strategii była weryfikacja zaproponowanego przez ekspertów planu operacyjnego Strategii. Przedłożony do konsultacji Plan powstał na bazie dokonanych wcześniej analiz i opracowań. Przy jego ostatecznej wersji zostały uwzględnione wnioski z analizy SWOT i postulaty zgłaszane przez przedstawicieli lokalnej społeczności. Dla ukazania hierarchii powiązań łączących poszczególne elementy planu operacyjnego, zaprojektowano go w trzystopniowym układzie, z podziałem na:

- **cele strategiczne** – długookresowe, koncentrujące się na pytaniu - *co chcemy osiągnąć?*
- **cele operacyjne** – średniookresowe zmierzające do poszukiwania odpowiedzi na pytanie - *w jaki sposób to osiągnąć?*
- **działania i zadania** syntetyzujące zebrane opinie nt. *co należy zrobić, aby to osiągnąć?*

Plan operacyjny został poddany dyskusji i niezbędnym uzupełnieniom w trakcie kolejnych spotkań ekspertów z przedstawicielami lokalnej społeczności, które odbyły się w dn.: 24 czerwca, 11 lipca, 213 sierpnia w Sorkwicach oraz 5 lipca w Warpunach i 19 sierpnia w Rybnie i Kozłowie.

Zwieńczeniem pracy merytorycznej ekspertów i zespołu projektowego jest dokument perspektywiczny i długofalowy, w którym wskazano priorytety i narzędzia realizacji Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Sorkwity. Wartością dodaną omawianego dokumentu jest jego spójność z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu, na czele ze Strategią rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego i Strategią zintegrowanego rozwoju powiatów Wielkich Jezior Mazurskich.

Na etapie wdrażania *Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Sorkwity* będzie modyfikowana i aktualizowana w taki sposób, by jej realizacja była dostosowana do bieżących potrzeb i aspiracji lokalnej społeczności.

Spotkania z Zespołem Projektowym Strategii były prowadzone metodami interaktywnymi, z wykorzystaniem narzędzi i technik treningowych, pozwalających uczestnikom na dokonywanie analizy i przedkładanie propozycji możliwych rozwiązań. Takie podejście metodyczne pozwala uznać uczestników spotkań za lokalnych ekspertów, a rolę konsultantów sprowadza do prowadzenia procesu budowania Strategii oraz proponowania narzędzi i wskazywania przykładów rozwiązań sprawdzonych w innych jednostkach samorządu terytorialnego. Każde spotkanie było prowadzone z wykorzystaniem wielu technik, w tym m.in. wykładu z użyciem prezentacji multimedialnych, technik kreatywnych, pracy z formularzem, techniki pracy zespołowej oraz moderowanej dyskusji.